

ת"פ 2641/08/13 - מדינת ישראל נגד אוסמה סהיבאן-בעצמו

בית משפט השלום בבאר שבע
ת"פ 2641-08-13 מדינת ישראל נ' סהיבאן
2647-08-13
11 מאי 2014

בפני כב' השופט אמיר דורון
המאשימה
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עוה"ד פיני סויסה
נגד
הנאשם
אוסמה סהיבאן-בעצמו
ע"י ב"כ עוה"ד אוהד סלמי

גזר דין

רקע

1. הנאשם לאחר הודייתו, הורשע ביום 29.9.13 בעובדות כתב אישום מתוקן בעבירות של שימוש ברכב ללא רשות והפרעה לשוטר במילוי תפקידו, עבירות לפי סעיפים 413ג רישא ו- 275 בחוק העונשין, התשל"ז - 1977, וכן בעבירות של נהיגה ברכב ללא רישיון לפי סעיף 10א) בפקודת התעבורה [נוסח חדש] תשכ"א - 1961 ונהיגה ללא פוליסת ביטוח, עבירה לפי סעיף 2 בפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש] תשל"ל - 1970.
2. על פי המתואר בכתב האישום המתוקן, ביום 30.7.13 נהג הנאשם ברכב השייך לאחיו, מבלי שקיבל רשותו לכך. באותן נסיבות, נהג הנאשם בשטח הסמוך לעיר רהט בפראות תוך חריקת בלמים.
- כאשר הבחינו שוטרים שהיו ברכב משטרה בנהיגת הנאשם, הורו לו לעצור, אך זה המשיך בנסיעתו תוך שאינו שועה להוראות שקיבל. באותן נסיבות, נהג הנאשם ברכב ללא רישיון נהיגה כלל, ומבלי שהייתה בידו פוליסת ביטוח בתוקף.

טיעוני הצדדים:

תסקירי שירות המבחן

3. בעניין הנאשם התקבל תסקיר שירות מבחן מיום 20.3.14. שירות המבחן סקר אורחות חיי הנאשם, קשריו עם בני משפחתו לרבות את מצבו הרפואי ואת המחלה ממנה סובל.
בשל מחלתו, שאובחנה בשנת 2005, מתקשה הנאשם להתמיד במקום עבודה קבוע.

סדר יום הנאשם, המאופיין בחוסר מעש מקים בסיס לסיכונים עתידיים. עם זאת, לא פעל הנאשם לבסס את עתידו

עמוד 1

המקצועי ולקדם עצמו בנושא.

הנאשם שיתף שירות המבחן במניעים שהובילוהו לביצוע העבירות המיוחסות לו, ונימקם באהבתו לכלי רכב ונהיגה. הנאשם, שביצע העבירות בעודו נעדר רישיון נהיגה כלל, החל ללמוד לנהוג לאחורונה.

שירות המבחן התרשם, כי בעוד שקיימים גורמי סיכון עתידים, שנובעים מהעדרה של מסגרת תעסוקתית או אחרת, העדר כיוון, העדר בשלות וקושי בהצבת גבולות פנימיים, הרי שקיימים גם גורמי סיכוי להשתלבות נורמטיבית בחיי החברה, בעיקר לנוכח העובדה כי הנאשם החל בלימודי הנהיגה ורצונו לקבל רישיון נהיגה בדרך חוקית.

שירות המבחן התרשם, כי לא ניתן יהא לשלב את הנאשם בהליך טיפולי, שמצריך לקיחת אחריות מצד הנאשם, שכן אין הוא מתאים לכך.

עם זאת, המליץ שירות המבחן על הטלת עונש חינוכי שיקומי בדמות של 180 שעות של"צ.

4. **ב"כ המאשימה**, ציינה כי מתחם העונש הכולל בעניין הנאשם, נע בין 6 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ברף התחתון לבין 12 חודשי מאסר בפועל ברף העליון.

ב"כ המאשימה הגישה פסיקה התומכת בעמדתה זו.

ציינה כי לא קיים אופק שיקומי לנאשם, נוכח עמדת שירות המבחן בנושא.

לנוכח העובדה כי מדובר בנאשם ללא עבר פלילי, ובשל סיבה זו בלבד, תעתור לעונש של 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, מאסר מותנה, פסילה, התחייבות וקנס.

5. **ב"כ הנאשם**, ציין את העובדה כי מדובר בנאשם ללא עבר פלילי, אשר הודה בהזדמנות הראשונה בכתב האישום המתוקן, שתוקן לאחר בחינת חומר הראיות הקיים בתיק.

הנאשם שהה במעצר של ממש בן 5 ימים, ולאחר מכן בתנאי מעצר בית מלא ששונה בשלב מאוחר יותר למעצר בית לילי.

הנאשם פעל להשגת רישיון נהיגה בדרך חוקית, ודבר זה מעיד על רצונו לפעול בדרך של הסרת הפגם או ריפוי. ציין כי משרד הרישוי נמנע מלאשר לנאשם קבלת רישיון נהיגה עד לסיום ההליכים בתיק זה.

נסיבות חיי הנאשם מעידות, כי מדובר בנאשם ובמשפחה נורמטיביים.

עמוד 2

באשר לעבירה של הכשלת שוטר, טען כי הנאשם פשוט לא שמע את הוראת השוטרים, שנסעו בניידת משטרה סמויה, לעצור.

לדידו, מדובר בנאשם שראוי במקרה שלו לקבל את המלצת שירות המבחן ל 180 שעות של"צ, ואיבחן את הפסיקה שהוגשה על ידי המאשימה במקרה זה.

ביקש להימנע מהרשעת הנאשם בדיון, היות ומדובר בנאשם צעיר שעתידו לפניו, וקיימת נכונות מצידו ללמוד. הרשעה עלולה לפגוע ולסכל תכניות אלו.

הגיש פסיקה התומכת בעמדתו.

6. הנאשם הביע צער על מעשיו והבטיח כי לא יישנו.

קביעת המתחם ההולם

הערכים המוגנים:

7. הערכים המוגנים שנפגעו בשל מעשי הנאשם במקרה זה, הם שמירה על רכוש אדם ומניעת פגיעה בקניינו, שמירה על שלטון החוק ושמירה על שלומם וביטחונם של משתמשים אחרים בדרך.

8. קיימת חשיבות למנוע מצב בו חסרי רישיון נהיגה, ינהגו בכבישי הארץ, תוך כך שהם נעדרים כיסוי ביטוחי, תוך הפגנת זלזול כלפי מוסכמות חוקיות וחברתיות, ותוך הפגנת סיכון ממשי, נוכח העדר ניסיון תעבורתי, בפגיעה בחפים מפשע או בעצמם בשל כך.

הרי ברי, כי חוסר ניסיון בנהיגה, הינו בבחינת רכיב מכריע בהעדר יכולת הנהג למנוע פגיעה אגב הנהיגה ואת הסיכון הממשי המתקיים ממעשים אלו לציבור המשתמשים בדרך כולו. לכך יש להוסיף את הזלזול החמור בחוק, שבא לידי ביטוי בביצוע החלטת הנאשם לנהוג ברכב ללא רישיון נהיגה וביטוח ובסירובו להיענות להוראות השוטרים לעצור.

9. מדיניות הענישה הנוהגת:

עיון בפסיקה מלמד, כי בתי המשפט אינם מוכנים להקל ראש בזלזול ובקלות שבה נוטלים צעירים ללא רישיון נהיגה רכב לידיהם, כשהם קלי דעת ביחס ל"נשק" זה בו הם אוחזים.

העונשים שנוהגים בתי המשפט להשית במקרים דומים, נעים בין הסתפקות במאסרים מותנים ועד לתקופות מאסר ממושכות, הכל תלוי כמובן בנסיבות כל מקרה ומקרה.

לשם השוואה וביחס למקרה כמעט זהה ראו למשל ת"פ (כפר-סבא) 16578-06-11 **מדינת ישראל נ' קאסם** (15.1.2012), שם לקח הנאשם את מפתחות רכב אחיו ללא רשות, לא שעה להוראות שוטרים, נהג ללא רישיון נהיגה או ביטוח ופגע ברכב חונה.

שם הושתו על הנאשם, נעדר עבר פלילי ובעל נסיבות קשות שעלו בתסקיר שירות המבחן בעניינו, 6 חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסר מותנה, קנס, פסילה בפועל ופסילה על תנאי.

10. בחנתי את הפסיקה אליה הפנו הצדדים בטיעוניהם, לא מצאתי כי יש בפסיקה זו התאמה או רלוונטיות מספקת לעבירה המיוחסת לנאשם על נסיבותיה.

מובהר, כי דווקא לאחר תיקון 113 לחוק העונשין, יש חשיבות ניכרת לכך שהצדדים יפנו את בית המשפט לפסיקה המתאימה לנסיבותיה של העבירה שבתיק. ככל שמדובר בנסיבות שונות מאלו המצויות בתיק שבפני בית המשפט, שומה על הצדדים לברור את עמדתם בקפידה יתירה, ולו בשל העובדה כי המחוקק עצמו נמנע מקביעת עונשי מוצא, ועל הצדדים להיזהר מניסיון לעשות כן בהפניה לפסיקה שאינה מתאימה למקרה הנדון.

הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה להחלטה בת.פ. ה זה, הפנתה במשפט להעניש באופן מחמיר במקרים כגון דא. כבוד האדם וחירותו, וכן זכות האדם לאוטונומיה על גופו:

11. במסגרת זו יש לקחת בחשבון את העובדה, כי מדובר בנאשם שביצע את המיוחס לו במחשבה ובתכנון מקדימים, לאחר שלקח את מפתחות רכב אחיו ללא רשות מתוך שידע כי לא יקבלה. לאחר מכן, ובהמשך לאמור, נסע ברכב האח, לרבות בשטח הסמוך לעירו, בצורה פראית שגרמה לשוטרים להורות לו לעצור.

12. גם לאחר שהשוטרים הורו לנאשם לעצור, המשיך זה בנסיעה ולא שעה להוראות. זו הפגנה כפולה של זלזול בחוק. לא רק שמראש בחר שלא למלא אחר החוק הקובע שאין לנהוג ללא רישיון נהיגה וביטוח, אלא שכשנציגי החוק ביקשוהו לעצור, התעלם מהם. הנאשם טען כי לא שמע את ההנחיה, אך לטענה זו אין בסיס בעובדות כתב האישום המתוקן בו הודה הנאשם, ומכאן שאל לנאשם לטעון טענה זו בעת גזירת הדין ומבלי שהובאה כל ראיה בנושא.

13. אמנם לא נגרם נזק מוחשי ממעשי הנאשם, אך הנזק שעלול היה להיגרם הוא רב. שילוב של נהג לא מיומן בנהיגה, הנהוג ללא רישיון בצורה פראית ובחריקת בלמים, הוא בעל פוטנציאל משמעותי לפגיעה בעוברי אורח ומשתמשים אחרים בדרך.

14. לאחר שבחנתי את הערכים המוגנים שנפגעו מביצוע העבירה על ידי הנאשם, מידת הפגיעה בערכים אלו, בנסיבות ביצוע העבירה, הרי שאני קובע כי מתחם העונש במקרה זה, נע בין חודש מאסר בפועל שיכול וירוצה בעבודות שירות ברף התחתון, לבין 10 חודשי מאסר בפועל ברף העליון, זאת לצד רכיבי ענישה אחרים.

האם יש מקום לסטייה ממתחם הענישה:

15. אין חולק כי סטייה כזו, אפשרית במקרה בו מתרשם בית המשפט, כי הדרך לשיקום הנאשם פתוחה בפניו.

במקרה דנן, לא התרשמתי מאפיק שיקומי זה בהתייחס לנאשם. שיקולים אלו, הם גם אלו שעומדים בבסיס החלטתי שלא להיעתר לבקשת הנאשם שלא להרשיעו, בקשה שבאה לעולם בשלב הטעונים לעונש בלבד.

נדמה כי בקשה זו, עומדת בניגוד להסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים, ושהוצג לבית המשפט ביום 29.9.14.

במועד זה, נשלח הנאשם לשירות המבחן על דעת הצדדים וכחלק מההסדר, ולא נאמר ולו ברמז כי בכונת הנאשם לבקש מבית המשפט לשקול ביטול הרשעתו.

ממילא, ומבלי שארחיב יתר על המידה בנושא זה ועל המשמעות של סטייה מהסדר טיעון כאמור, הרי שעמדת בית המשפט במקרה זה, בו לא הוכח קיום נזק קונקרטי לעתיד הנאשם בעצם הרשעתו, ומשמדובר ברצף עבירות חמורות שהאינטרס הציבורי הגלום בשמירה עליהן ובסיומם ההליך במקרה זה בהרשעה רב, הרי שגם בשל נימוק זה, לא מצאתי לנכון לקבל את בקשת הנאשם לבטל הרשעתו בדיון.

גזירת העונש

16. בעת גזירת העונש, המצוי בתוך המתחם העונש ההולם, או מחוץ לו בהתקיים התנאים המתאימים, יש לבחון את הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40 יא' בחוק) כפי שהן רלוונטיות לתיק דנן;

שיקולים לחומרה:

- א. מדובר בעבירות שבוצעו תוך זלזול מופגן בחוק ובאנשיו.
- ב. לא הוכחה לבית המשפט אפשרות לשיקום הנאשם.

שיקולים לקולא:

- א. מדובר בנאשם צעיר ללא עבר פלילי.
- ב. הנאשם הודה וחסך זמן שיפוטי יקר.
- ג. לא נגרם נזק במעשי הנאשם.

17. ראוי להדגיש, כי במידה ומדובר היה בנאשם מבוגר יותר, היה מקום להחמיר בענישה מעבר לזו שאטיל על הנאשם.

18. הגם שקבעתי כי מתחם הענישה מתחיל מרף של חודש מאסר שיכול וירוצה בעבודות שירות, אני לא מוצא מקום או סיבה להצמיד את הענישה בתיק לרף תחתון זה. זאת בשל נסיבות התיק, במיוחד לנוכח העובדה כי הנאשם הפגין מוטיבציה דלה וחוסר בשלות להליך טיפולי בעניינו.

התקשיתי לראות באמירת הנאשם והבעת החרטה שלו בבית המשפט, יותר מאמירה שהיא בבחינת מהפה ולחוץ, זאת נוכח האמור בתסקיר שירות המבחן.

19. לנוכח המקובץ, החלטתי כי יש למקם את עונש הנאשם קרוב יותר לרף המבוקש על ידי המאשימה, מאשר לזה המבוקש על ידו.

20. לאחר ששקלתי את כלל השיקולים לעיל, גוזר אני על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 4 חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות במע"ש ברחוב מכס בינטי 3 בבאר-שבע, במשך 8.5 שעות ביום, חמישה ימים בשבוע או לפי קביעה אחרת של הממונה על עבודות השירות.

הנאשם יתייצב לריצוי עונשו ביום 8.6.14 בשעה 08:00 במשרדי הממונה על עבודות השירות במפקדת מחוז דרום של שב"ס ליד כלא באר-שבע.

אני מבהיר לנאשם שאם יפר את הוראות הממונה על עבודות השירות או שלא ינהג בהתאם לכללי עבודות השירות לרבות הגעה בזמן למקום העבודה ומילוי כל העבודות שיוטלו עליו במסגרת זו, הוא עלול לרצות את יתרת עונשו בכלא.

ב. 6 חודשי מאסר מותנה למשך 3 שנים מהיום. מאסר זה יופעל במידה והנאשם יעבור במשך תקופת התנאי אחת העבירות בהן הורשע.

ג. אני פוסל את הנאשם מלהחזיק ו/או מלקבל רישיון נהיגה לתקופה של 12 חודשים מהיום.

ד. אני פוסל את הנאשם מלהחזיק ו/או לקבל רישיון נהיגה לתקופה של 12 חודשים באם בתוך 3 שנים מהיום יעבור עבירות בקשר לרכב לפי סימן ה'1 לפרק יא' בחוק העונשין ו/או עבירה של נהיגה בקלות ראש ו/או נהיגה ללא רישיון נהיגה ו/או נהיגה בזמן פסילה ו/או נהיגה ללא ביטוח.

ה. הנאשם יחתום על התחייבות בסכום של 5,000 ₪ להימנע מעבירות בהן הורשע במשך שנתיים מהיום. היה והנאשם לא יחתום על התחייבות זו תוך 10 ימים מהיום, ייאסר למשך 15 ימים לשם כפיית החתימה על ההתחייבות.

ו. אני משית קנס כספי בסך של 3,000 ₪ על הנאשם, או 50 ימי מאסר תמורתו. הנאשם ישלם הקנס בשלושה תשלומים שווים ורצופים, החל מיום 1.6.14 ובכל 1 לחודש שלאחריו.

לא ישולם אחד מהתשלומים במועד, תעמוד יתרת הקנס לפירעון מיידי, ויחולו על היתרה הפרשי ריבית והצמדה.

המזכירות תעביר עותק ההחלטה לממונה על עבודות השירות.

ניתנה והודעה היום י"א אייר תשע"ד, 11/05/2014 במעמד הנוכחים.

אמיר דורון, שופט

הוקלד על ידי גל מלול